

Hur vill medlemmarna i FSO att föreningen ska utvecklas?

Susanne Rydén

2013

Sammanfattning

Föreningen Social Omsorg (FSO) liksom de flesta ideella föreningar står inför sviktande medlemsantal och styrelsen beslöt därför att skicka ut en enkät till alla medlemmar för att få in synpunkter från så många medlemmar som möjligt, på vilket sätt föreningen ska kunna utvecklas.

Hösten 2012 skickades enkäten till 1145 medlemmar och 221 svar kom i retur vilket ger knappt 20 % svarsfrekvens.

I denna rapport redovisas resultatet från enkätsvaren samt resultatet från en workshop som anordnades i samband med föreningens årsmöte våren 2013. Syftet med workshopen var att bearbeta, vidareutveckla och bredda perspektiven på resultatet från enkätsvaren.

Av de som besvarat enkäten var 207 personer kvinnor och 14 personer män. Majoriteten hade befattningar som chefer eller handläggare (76 %).

Den information som medlemmarna önskade få tillgång till genom hemsidan var framförallt tillgång till nyheter inom olika områden och reportage om hur olika kommuner arbetar, likaså få tillgång till diskussionsforum och önskemål om att ingå i nätverk.

Nästan 45 % av de svarande var intresserade av att bilda nätverk utifrån olika intresseområden. Övrigt som framkommer är önskemål om att föreningen ska kunna bidra med kompetensutvecklingsinsatser, att påverka och vara opinionsbildare, delta i uppvaktningar och vara remissinstans i olika frågor som berör social omsorg.

27 % av de som besvarade enkäten kunde tänka sig att engagera sig i föreningsarbetet främst genom att ingå i nätverk eller ingå i någon arbetsgrupp.

Cirka en tredjedel önskade ändra kriterierna för att kunna bli medlem i föreningen.

Resultatet av enkäten samt från workshopen har noggrant och vid fler tillfällen bearbetats och analyserats av styrelsen. Rapporten avslutas med styrelsens överväganden och beslut och hur styrelsen avser att arbeta vidare med stöd av det som framkommit, i det framtida utvecklingsarbetet med att förnya och anpassa föreningen till medlemmarnas önskemål.

För att lyckas med denna intention så krävs att föreningens alla medlemmar hjälps åt i detta arbete. *”En kan inte göra allt men alla kan göra något”*.

2014-01-17

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning och bakgrund	5
Syfte	6
Metod	6
Konstruktion av enkät	6
Pilotundersökning	6
Utskick av enkät	6
Inkomna svar	7
Bortfall med bortfallsanalys	7
Bearbetning av data	7
Resultat	7
Diskussion	16
Ålder och yrke	16
Hemsidan	17
Diskussionsforum och nätverk	18
Vad saknar medlemmarna idag och kan de tänka sig att engagera sig i föreningen?	19
Kontaktvägar till föreningen	20
Målgrupp för medlemskap i föreningen	20
Vad man vill ha ut av sitt medlemskap i FSO	21
Styrelsens överväganden och beslut	21
Diskussionsforum	22
Att bilda nätverk	22
Målgrupper för att kunna bli medlem	23
Vad vill medlemmarna få ut av sitt medlemskap	23
Synliggörare, pådrivare, remissinstans	23
Bevaka, förmedla nyheter och forskning	23

Kompetensutveckling.....	24
Kunskaps- och erfarenhetsutbyte	24
Stöd i yrkesrollen.....	25
Summering	25

Inledning och bakgrund

Föregångare till dagens Föreningen Social Omsorg var från början Svenska Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet som bildade en elevförening 1920 som en följd av att Svenska Fattigvårdsförbundet 1908 hade startat den första föreståndare utbildningen. Föreningen har under årens lopp bytt namn vid fler tillfällen och medlemsantalet nådde sin topp år 1996 med 3020 medlemmar. Sedan har medlemsantalet stadigt sjunkit för att år 2012 vara 1145 medlemmar.

Föreningen skickade från år 1950 ut ett medlemsblad och från 1971 gav föreningen ut en medlemstidning vilket var ett sätt att föra ut information till medlemmarna om aktuella frågor som styrelsen arbetade med. Även frågor av nationell och internationell karaktär, ny lagstiftning, organisations- och huvudmannaskapsförändringar, utvecklingsfrågor, reportage från olika kommuner om arbetssätt och metoder inom äldreomsorg och omsorgen om funktionshindrade publicerades i tidningen. Tidningen möjliggjorde även att på ett enkelt sätt kunna sammankalla till temadagar i kretsarna, till årsmöten och att kunna ”efterlysa” gamla kurskamrater och andra personer man önskade kontakt med.

Dock var kostnaderna kring att skapa, publicera och distribuera tidningen en stor ekonomisk post för föreningen och arbetsinsatsen var omfattande för att få fram material till de sex numren per år, som var det antal nummer som gavs ut under de senare åren.

År 2009 blev en brytpunkt för föreningen, då medlemmarna kallades till ett rådslag för att diskutera föreningens framtid. Diskussionerna var av två olika karaktärer: en inriktning önskade att föreningen skulle läggas ned mot bakgrund av det sviktade medlemsantalet och svårigheter att få medlemmar att engagera sig i föreningsarbetet. Den andra inriktningen inom föreningen var dock av åsikten att föreningen skulle leva vidare, men under andra former. Föreningen skulle moderniseras och vitaliseras genom bl. a att utveckla föreningen genom hemsidan och försöka rekrytera fler yngre medlemmar till föreningen.

Vid årsmötet 2010 var frågan om föreningens framtid på dagordningen. Resultatet blev efter röstning att föreningen skulle fortsätta med sin verksamhet men under andra former än som tidigare varit fallet. Kretsarna lades ned, utgivandet av medlemstidningen upphörde och all information och kommunikation skulle ske via föreningens hemsida.

Vid 2012 årsmöte beslutades att en ”framtidsgrupp” skulle bildas med syfte att ytterligare verka för att modernisera föreningen. I framtidsgruppen skulle några personer från styrelsen ingå samt att några yngre medlemmar från föreningen skulle rekryteras. Trots olika försök under året att rekrytera yngre medlemmar till gruppen lyckades det inte.

Styrelsen beslöt därför hösten 2012 att skicka ut en enkät till alla medlemmar och undersöka vad man vill ha ut av föreningen, vad medlemmarna idag saknar, vilka kontaktvägar man vill ha till föreningen, vilka målgrupper som ska kunna vara medlemmar i föreningen samt om medlemmarna skulle kunna tänka sig att engagera sig i föreningsarbetet.

Resultatet av dessa enkätsvar redovisas i denna rapport.

För att ytterligare bearbeta frågeställningarna och enkätsvaren beslöt styrelsen att i anslutning till årsmötet 2013 arrangera workshops med de medlemmar som valde att delta på årsmötet. Även resultaten från den genomförda workshopen kommer att vävas in under avsnittet ”diskussion”.

Syfte

Syftet med enkätundersökningen var att få in synpunkter från så många medlemmar som möjligt, på vilket sätt föreningen ska kunna vidareutvecklas.

Metod

Konstruktion av enkät

Olika förslag till utformning av och innehåll i enkäten utarbetades samt diskuterades vid fler tillfällen i styrelsen, både via mailkontakter samt i samband med styrelsemöten under september och oktober 2012. Två följebrev konstruerades, ett som skickades tillsammans med en webbenkät och ett brev som skickades tillsammans med postenkät till de medlemmar som föreningen saknade uppgift om e-postadress. De båda enkäterna hade samma frågor och innehåll.

För att få hjälp med konstruktion av webbenkät, att sammanställa och mata in resultatet från postenkätsvaren mm. anlätades Regionförbundet i Örebro som föreningen köpte tjänsterna av.

Pilotundersökning

För att testa om enkätfrågorna var relevanta, möjliga att förstå och lätta att besvara via webben så ombads några medlemmar utanför styrelsen att testa enkäten. Detta gjordes av tre personer i början av november och frågorna upplevdes relevanta och heltäckande samt testpersonerna upplevde att webbenkäten var enkel att besvara. Sammantaget innebar det att inga förändringar av innehåll och utformning av enkäten behövde göras, utan den användes i befintligt skick.

Utskick av enkät.

Via kontakter med Vision, som till viss del sköter FSO's medlemregister och en genomgång av hur många medlemmar som fanns inlagda i FSO's e-postregister så identifierades 949 medlemmar som uppgett sin e-postadress. Medlemmar utan känd e-postadress var 196 till antal. Totalt 1145 enkäter skickades ut.

Helgen den 24-25 november 2012 hade styrelsen ett kombinerad arbets- och styrelsemöte. Vid arbetsmötet på lördagen arbetade styrelsen med att sortera följebrev till postenkäten,

postenkäten, svarskuvert och adressera kuvert till de 196 medlemmar som skulle få sina enkäter brevlades.

Webbenkäten mailades ut den 25 november och postenkäterna lades på brevlådan samma datum.

Till de medlemmar som uppgett sin mailadress skickades en påminnelse den 12 december.

Inkomna svar

Den 14 december beslutade styrelsen som sista dag för inkomna svar och vid en sammanställning över svarsenkäterna noterades att totalt 221 svar inkommit vilket innebar en svarsfrekvens på knappt 20 %.

Bortfall med bortfallsanalys

Av antalet medlemmar som fått enkäten så besvarades den inte av 921 personer, vilket innebär ca 80 %. Orsakerna till varför dessa medlemmar valde bort att besvara enkäten är inte kända. Vissa antaganden kan ändå göras som t.ex. att man inte är intresserad av föreningen och de sociala omsorgsfrågorna. En del medlemmar kan ha valt att inte besvara enkäten på grund av tidsbrist eller att man glömt att besvara enkäten. Adressuppgifter på de som fick postenkäten kan även ha varit inaktuella och inte nått adressaten.

Bearbetning av data

Svaren från webbenkäten matades automatiskt in via webben. Svaren från postenkäterna matades manuellt in av en administratör på Regionförbundet i Örebro. Sammanställningen överlämnades till styrelsen för vidare bearbetning.

De skriftliga svaren i enkäten var omfattande och kategoriserades utifrån olika teman/rubriker. Svaren var i fler av frågorna mycket differentierade vilket innebar att det blev många olika teman. I ett försök att minska antalet teman så bearbetades materialet vid fler tillfällen.

Då sammanställningen var klar påbörjades analysen av materialet. Styrelsen har vid arbets- och styrelsemöte den 16-17 mars 2013 analyserat materialet. Avsikten var även att förmiddagen innan årsmötet den 13 april fortsätta analysarbetet i form av en workshop tillsammans med de medlemmar som valt att delta på denna.

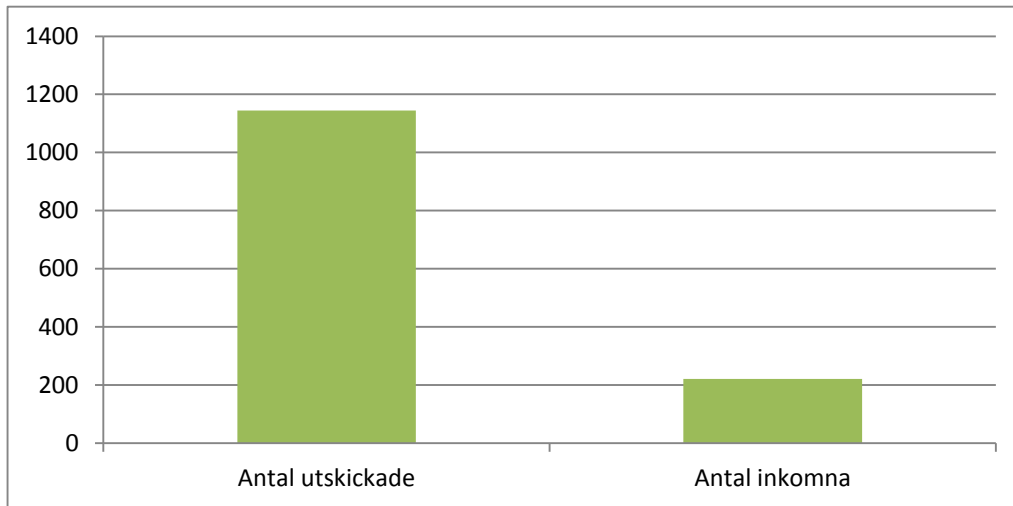
Resultat

Vid denna resultatredovisning av enkätsvaren så kommer svaren på varje fråga att presenteras, därefter görs en kort sammanfattning av resultatet.

I tabellerna redovisas svaren ibland som antal och ibland i procent beroende på svarsfrekvensen på de olika svarsalternativen. Är det få personer som uppger vissa

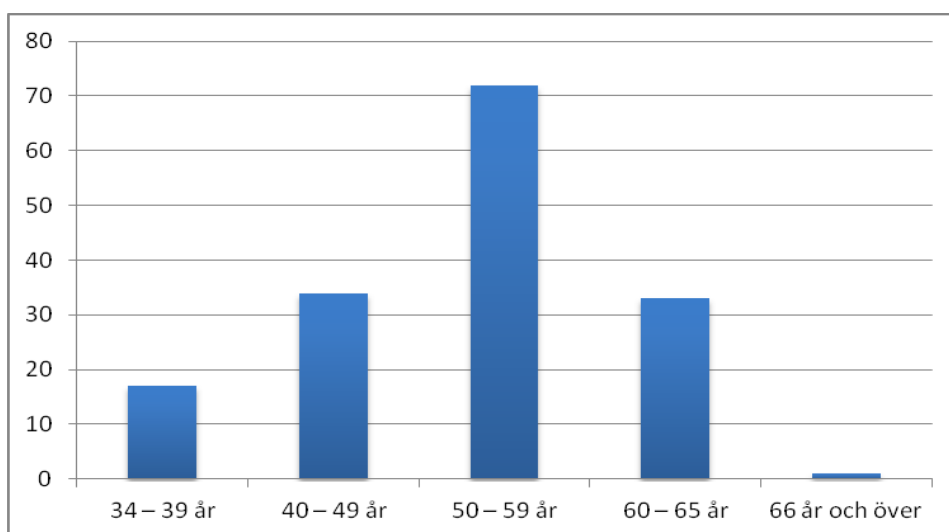
svarsalternativ så redovisas de i antal eftersom det annars kan ge missvisande bild av resultatet. Redovisas svaren i procent så anges det i tabellen.

1. Antal utskickade enkäter respektive antal inkomna svar.

Antal utskickade enkäter var tillsammans 1145 och antal besvarade enkäter 221, vilket gör en svarsfrekvens på knappt 20 %. Fördelningen mellan kvinnor och män var 207 kvinnor och 14 män som besvarade enkäten.

2. Ålder på de som besvarat enkäten

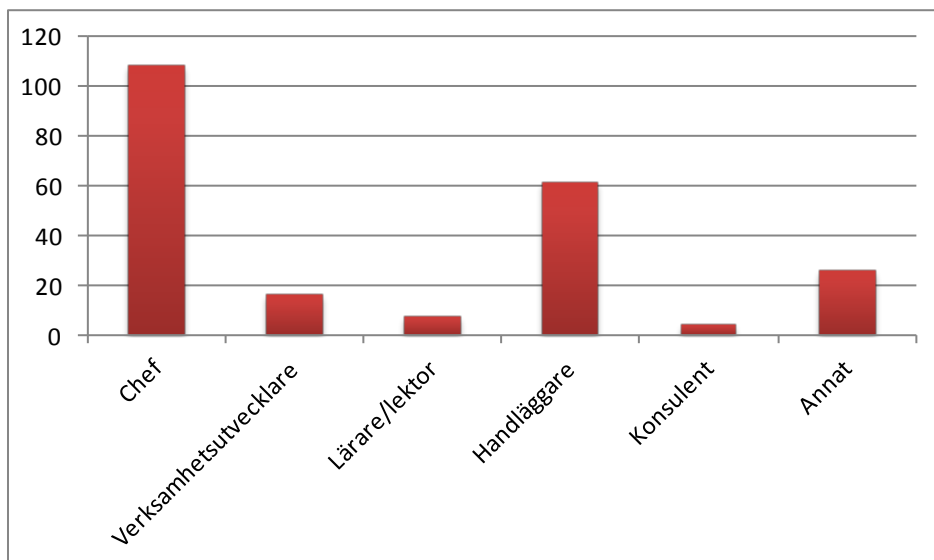

157 personer har uppgett sin ålder så att det är möjligt att kategorisera svaren. Två personer har uppgett att de är "tidsmiljonär" och 62 personer har inte angett sin ålder. Utifrån svaren

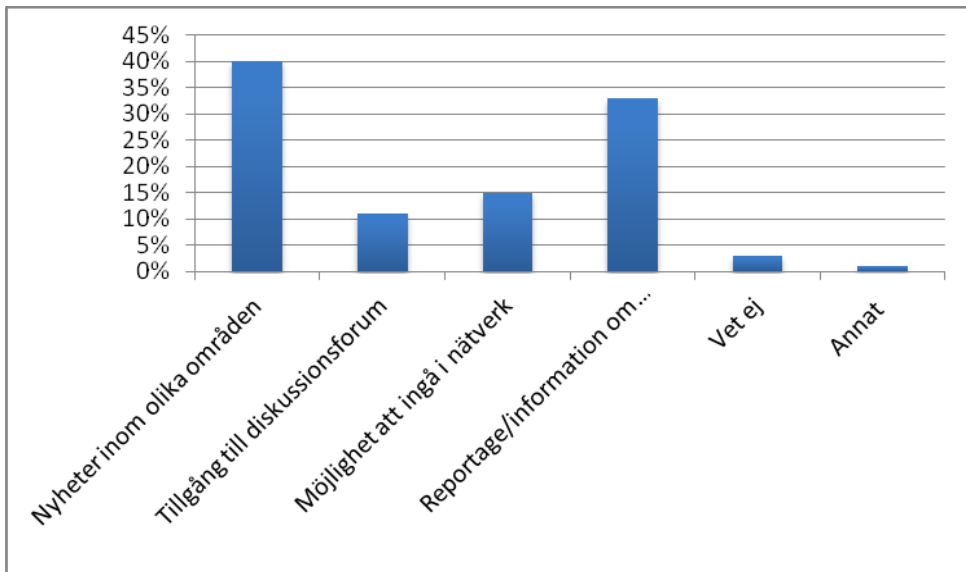
kan utläsas att ingen medlem som besvarat enkäten är yngre än 34 år, den största gruppen (72) medlemmar är mellan 50-59 år och gruppen mellan 40-49 år respektive 60-65 år är nästan exakt lika stora. Gruppen mellan 34-39 år är 17 personer och är den minsta gruppen i yrkesverksam ålder som besvarat enkäten.

3. Vilket yrke har de som besvarat enkäten?

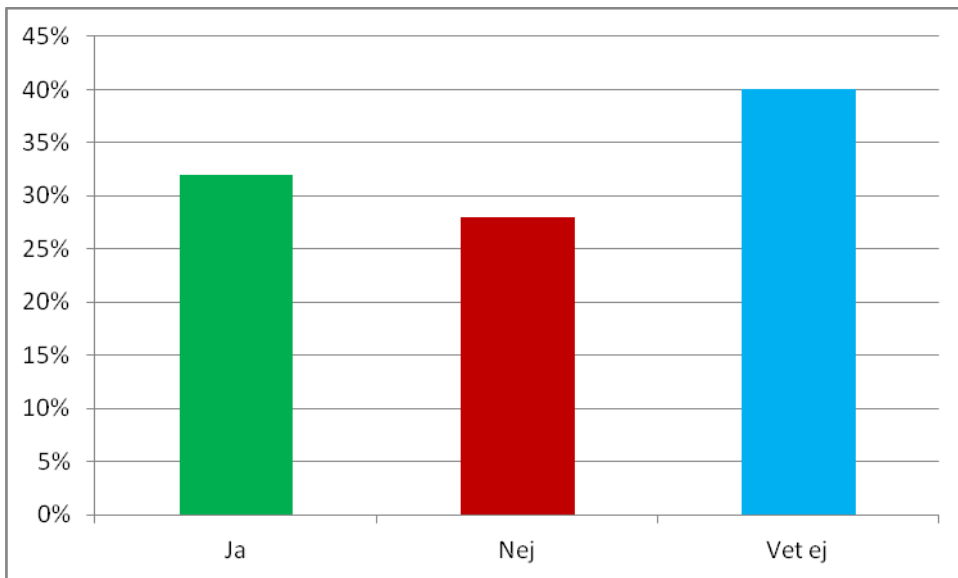
På denna fråga fanns fem olika alternativ att kryssa i och ett alternativ med ”annat” där man själv kunde skriva in sitt yrke om det inte stämde med något av angivna alternativ. 26 personer angav yrken som inte stämde med något av alternativen. Den övervägande största gruppen kan kategoriseras i gruppen chefer, nästan 50 % av de svarande. I gruppen ingår allt från arbetsledare, enhetschefer, områdeschefer, verksamhetschefer m.fl titlar. Handläggargruppen inkluderar både biståndshandläggare inom SoL, LSS-handläggare och några anger även handläggare för socialpsykiatri. I gruppen ”verksamhetsutvecklare” anges även t.ex. kvalitetsutvecklare, utvecklingsledare och i gruppen ”konsulent” anges anhörigstödjare/konsulent/ mm. En relativt stor andel angav en annan yrkestitel och har kategoriserats i följande grupper; administratörer, assistenter, forskare, sjuksköterskor, någon form av baspersonal, förebyggare/informatörer, kurator, socialsekreterare, personalspecialister, IT-ansvariga.

4. Vilken information vill du få tillgång till genom FSO's hemsida?

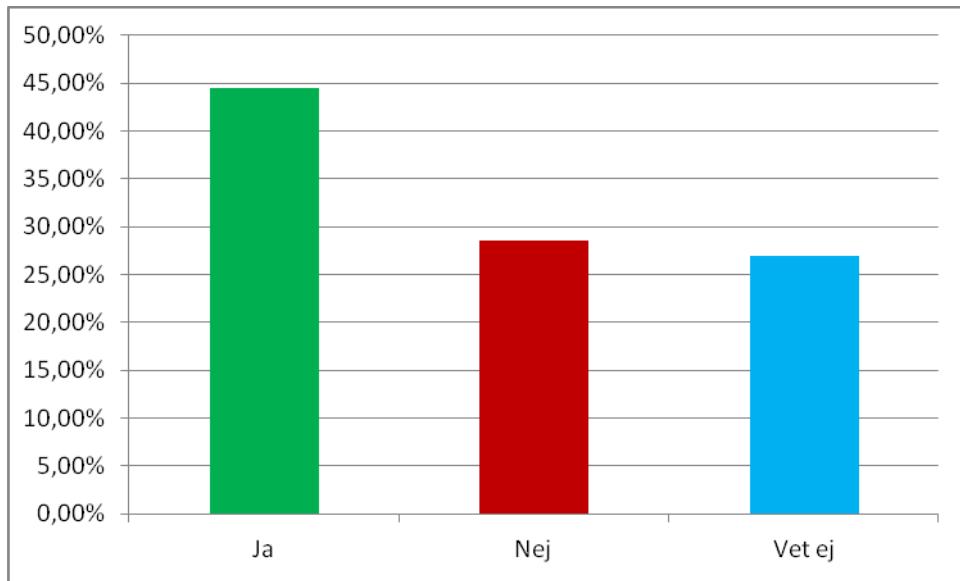
På denna fråga kunde man kryssa i fler svarsalternativ. De flesta anger att de vill få nyheter inom olika områden liksom reportage och information om hur man arbetar i olika kommuner. Möjlighet att ingå i nätverk samt att få tillgång till diskussionsforum är också en relativt stor andel som angett.

5. Är diskussionsforum på hemsida av intresse för dig?

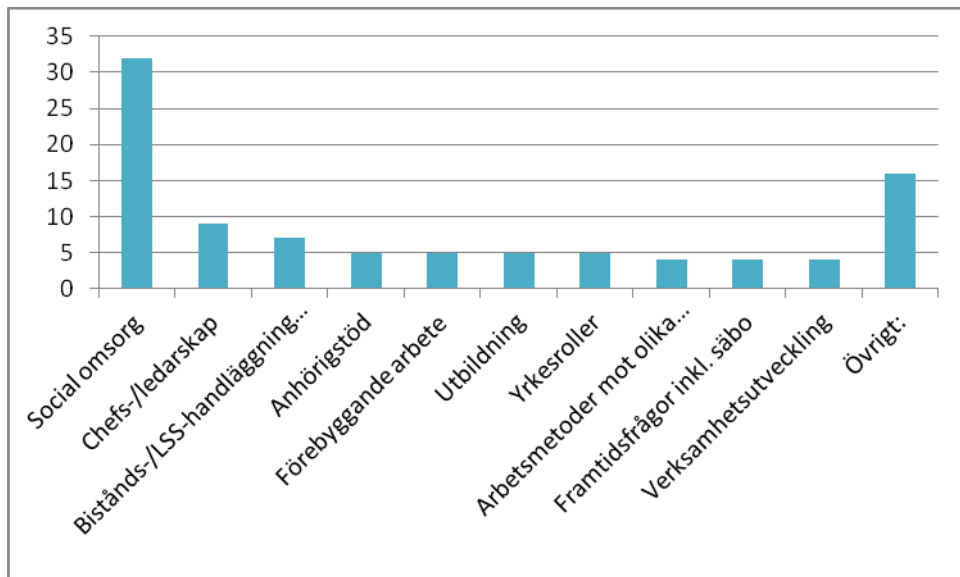
Den största andelen svarande, 40 %, anger att de inte vet, 28 % är inte intresserade men 32 % är intresserade av diskussionsforum.

6. Att bilda nätverk utifrån intresseområden – är det av intresse för dig?

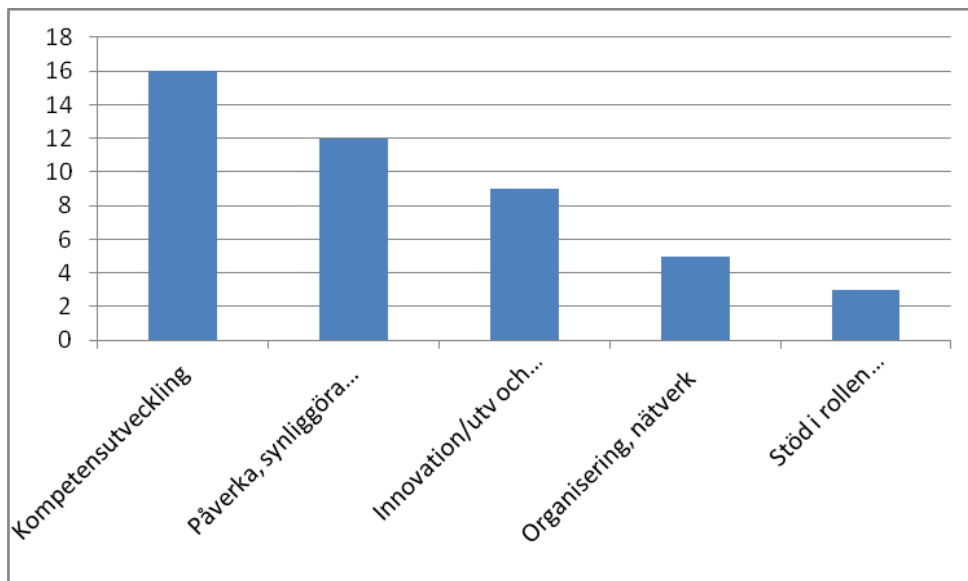
Nästan 45 % av de svarande är intresserade av att bilda nätverk, vilket är knappt hälften av de svarande.

7. Om du svarat ja på föregående fråga – inom vilket område (72 svar)

På denna fråga kunde man själv uppge fler alternativ. Den största andelen (32 svar) har kategoriserat under rubriken ”social omsorg”. Där ingår äldreomsorg, funktionshinder, LSS, social psykiatri samt socialt utsatta. Chefs- och ledarskap är ett annat föreslaget område samt bistånds- och LSS-handläggning inklusive socialpsykiatri. Övriga områden har ungefär lika många svarande angett som intressanta.

8. Vad skulle FSO som förening kunna bidra med som du idag saknar?

På denna fråga fick de svarande skriva in sina svar. De flesta svar handlade om kompetensutvecklingsfrågor som t.ex. tipsa om bra utbildningar, mer kunskapsutbyte inom olika arbetsområden, goda exempel, temadagar, utvecklingscafé, studieresor.

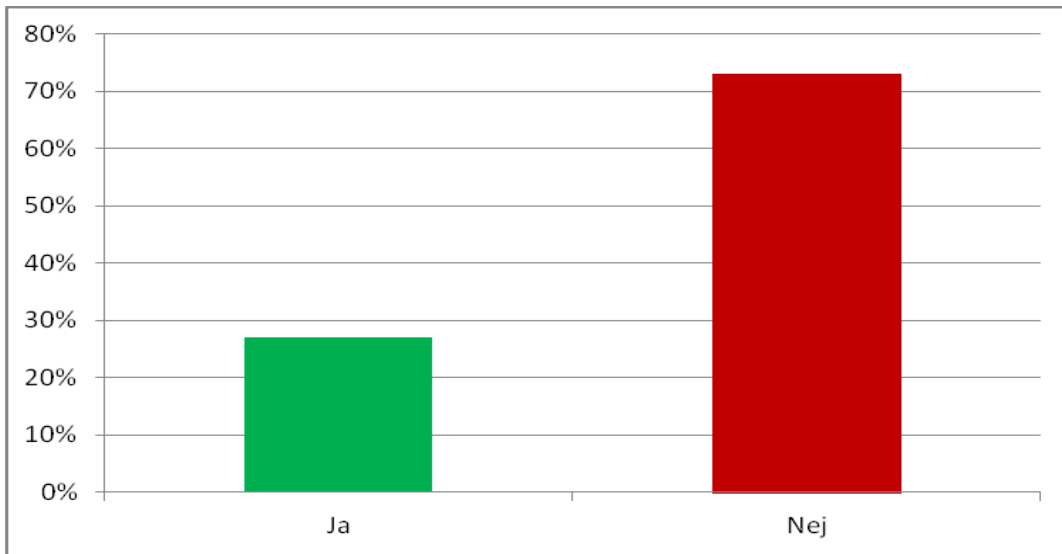
Fler svar handlade även om att FSO ska påverka genom att skriva debattartiklar, skrivelser, vara opinionsbildare, delta i uppvaktningar och vara remissinstans för sociala omsorgsfrågor. FSO ska även synliggöra och företräda yrkeskåren samt bevaka och påverka vilken utbildning som ska gälla för chefer inom äldreomsorgen samt att lyfta fram värdet av den sociala omsorgen.

Innovation, utveckling och framtiden är andra områden som lyfts fram. Här ger man som exempel att man vill få nyheter och om innovativt tänkande, omvärldsperspektiv, vad som är på gång inom olika delar inom verksamhetsområdena.

Några ger förslag om hur föreningen ska organiseras genom att dela in landet i kretsar t.ex samma indelning som Vision med sju regioner, att bilda nätverk för olika yrkesgrupper samt att FSO ska vara en länk i nätverkandet.

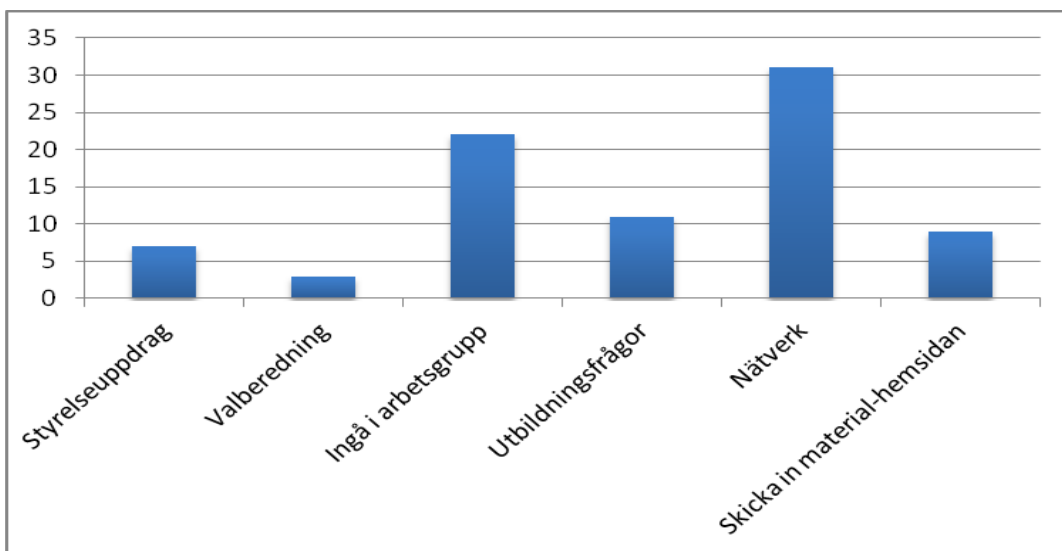
Stöd i rollen som chef eller handläggare efterfrågas även av några personer, då rollerna kan innebära mycket ensamarbete samt idag är så mycket mer komplexa än tidigare.

9. Skulle du kunna tänka dig att engagera dig i föreningsarbetet?

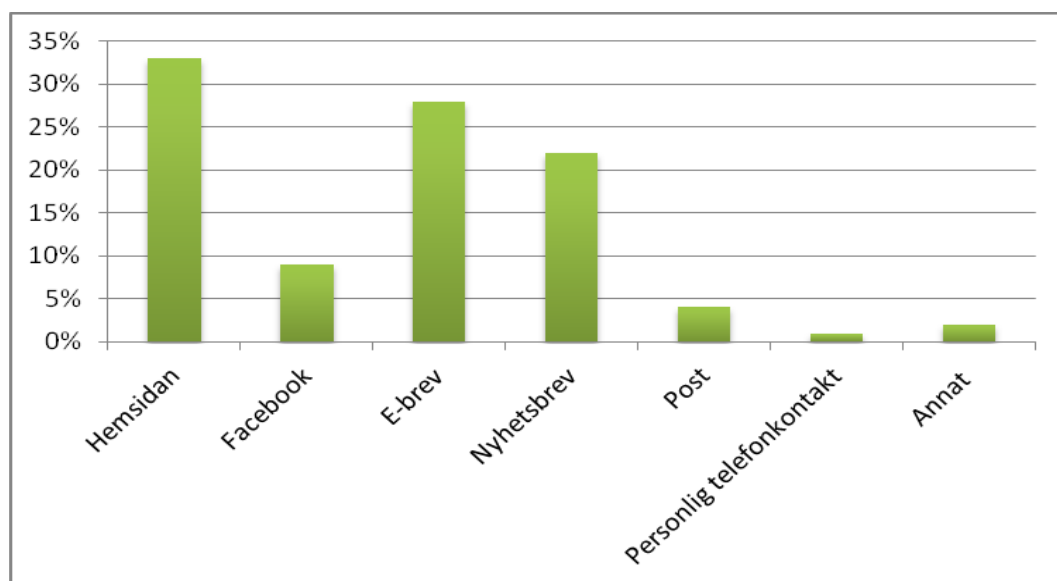
27 % uppger att de kan tänka sig att engagera sig i föreningsarbetet, men den största gruppen (73 %) kan inte tänka sig det.

10. Om ja, inom vilket/vilka områden?

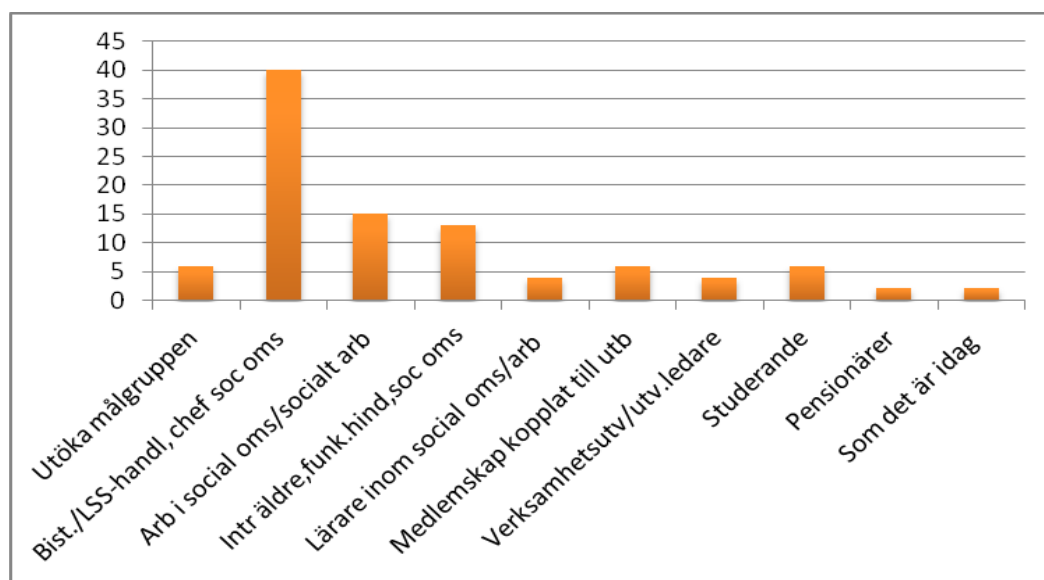
60 personer har besvarat denna fråga och av några har fler alternativ uppgetts. Totalt anges 83 olika svarsalternativ. De flesta önskar att ingå i nätverk, därefter kan fler tänka sig att ingå i någon arbetsgrupp. 11 personer är intresserade av att arbeta med utbildningsfrågor och nio personer kan tänka sig skicka in material till hemsidan. Styrelseuppdrag samt uppdrag i valberedning är andra tänkbara områden som ett fåtal personer angett.

11. Vilka kontaktvägar skulle du vilja ha till och från föreningen?

De alternativ som flest svarande uppger som önskvärda kontaktvägar är i nämnd ordning hemsidan, e-brev, nyhetsbrev samt facebook. En mindre andel uppger kontakt via post och den minsta gruppen anger personlig kontakt. Under alternativet ”annat” uppger några att; ”det beror på vad det gäller, någon anger att de personliga mötena är viktiga som t.ex årsmöten, andra möten och träffar i stil med de tidigare kretsträffarna”.

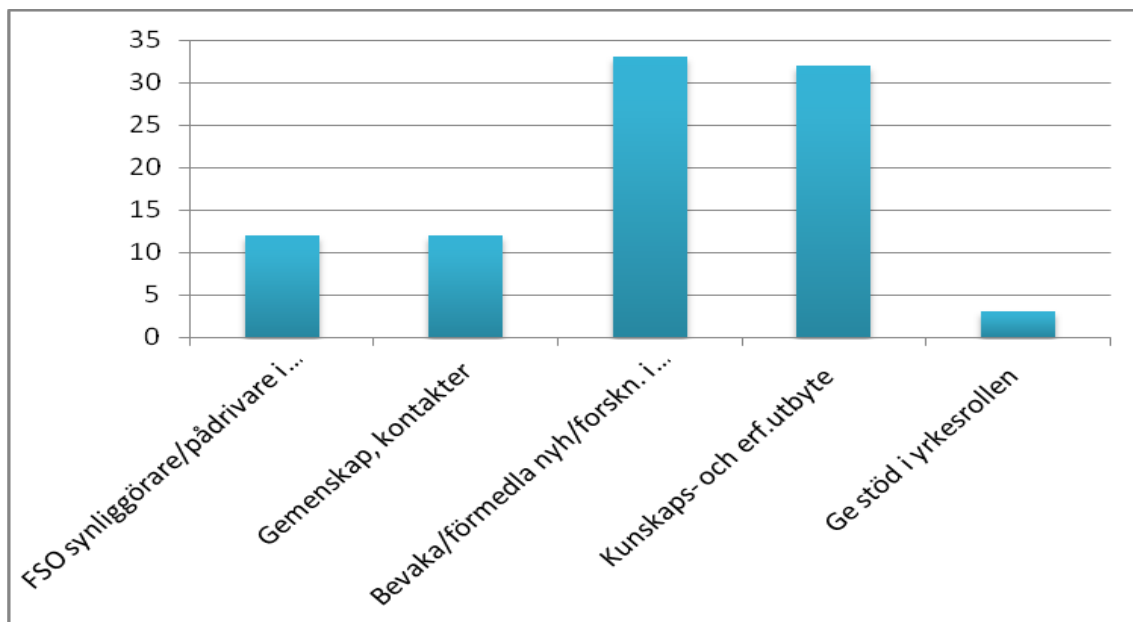
12. Vilka målgrupper anser du ska kunna få medlemskap i föreningen?

Denna fråga fick många olika svar men den största gruppen, 40 personer, kan kategoriseras i bistånds-/LSS-handläggare och chefer inom social omsorg. Därefter en kategori med ”**alla som arbetar** inom social omsorg/socialt arbete” samt ”**de som har intresse** av äldreomsorg,

funktionshinder och social omsorg”. Därefter anges tre grupper som fått ungefär lika många svar; ”utöka målgruppen, medlemskapet ska var kopplat till utbildning, studerande”. Några anger även ”pensionärer” samt ”som det är idag”.

13. Vad vill du få ut av ditt medlemskap i FSO?

Svaren på denna fråga visar att ungefär lika många angett att man vill att FSO ska ”bevaka och förmedla nyheter, forskning inom vårt yrkesområde” och den andra gruppen att man genom FSO vill få ”kunskaps-och erfarenhetsutbyte”. Ett annat område som även lyfts fram är FSO som ”synliggörare och pådrivare i sociala omsorgsfrågor” och lika många lyfter fram behovet av gemenskap och kontakterna mellan yrkesverksamma. Några få personer anger även att FSO ska ge ”stöd i yrkesrollen”.

Diskussion

Totalt besvarades 221 enkäter av 1145 utskickade vilket innebär knappt 20 %.

Svarsfrekvensen blev låg men de svar som inkommit får ändå ligga till grund för föreningens framtida utvecklingsarbete.

Vid workshopen den 13 april 2013 deltog 24 medlemmar. Dessa delades in i fyra grupper och fick diskutera dels några enskilda frågor från enkäten och resultatet från enkätsvaren. Några av frågorna och resultatet diskuterades av alla grupper.

I denna diskussion kommer både enkätsvaren och i förekommande fall även resultatet från diskussionerna och synpunkterna från workshopen att beaktas.

Ålder och yrke

En fråga var vilken ålder personerna hade som besvarade enkäten och 62 personer har inte besvarat frågan. Av de återstående 159 så var utfallet att den största gruppen var i åldersspannet mellan 50-59 år (72 personer) och den minsta gruppen mellan 34 – 39 år (17 personer). Grupperna som besvarat frågan mellan 40-49 år respektive 60-65 år är nästan exakt lika stora, 34 respektive 33 personer. Personer som angett att de är 66 år eller äldre är endast en person och de två som uppgett att de är ”tidsmiljonär” kan man förmoda att de är pensionärer, men för den slutsatsen finns inget belägg.

I samtal och diskussioner som rör föreningen framkommer ofta att föreningens medlemmar har en hög medelålder och få yngre medlemmar, vilket detta resultat kan ge visst belägg för. 140 personer av de 157 personer som uppgett sin ålder är alltså över 40 år och 17 personer under 40 år.

Ingen medlem under 34 år har besvarat enkäten vilket kan tyckas anmärkningsvärt då det ändå finns medlemmar i föreningen i den ålderskategorin. Styrelsen hade förhoppningen att få svar från yngre medlemmar som skulle kunna ge vägledning om vad dagens och framtidens yrkesverksamma och studenter ser som viktiga ingredienser för en förening som svarar upp mot deras behov.

För föreningens fortsatta existens är yngre medlemmar en nyckelfråga och av största vikt att prioritera i det framtida arbetet. Vid workshopen den 13 april framkom idéer om att satsa på marknadsföring och information till alla högskolor och universitet som bedriver socionomprogram.

På frågan om vilket yrke man hade så fanns fem olika alternativ att kryssa i och ett alternativ med ”annat” där man själv kunde skriva in sitt yrke om det inte stämde med något av angivna alternativ.

Den största gruppen kan kategoriseras under rubriken ”chef”, som 108 svarande angett vilket innebär knappt 50 % av svaren. I den gruppen ingår arbetsledare, enhetschef, områdeschef, verksamhetschef m.fl. titlar.

Därefter kom gruppen ”handläggare” med 60 personer (27 %) och gruppen innefattar både SoL-, LSS- och socialpsykiatrihandläggare.

I gruppen ”verksamhetsutvecklare” anges t.ex. kvalitetsutvecklare, utvecklingsledare och i gruppen ”konsulent” anges anhörigstödjare/-konsulent/ mm.

26 personer (12 %) angav yrken som inte stämde med något av de alternativ som angetts, vilket kan anses vara en relativt stor andel av de som svarat. De yrken som uppgavs kan sammanfattas enligt följande; administratörer, assistenter, forskare, sjuksköterskor, någon form av baspersonal, förebyggare/informatörer, kurator, socialsekreterare, personalspecialister, IT-ansvariga.

Svaren visar att fortfarande kan de största medlemsgrupperna härledas till chefer eller handläggare. Men andra yrken förekommer också vilket tydligt visar vilken bredd på titlar och befattningar som det finns i föreningen.

En fråga som uppstår då resultatet granskas är naturligtvis vad som bidragit till att man sökt medlemskap i FSO då man arbetar som administratör, assistent, sjuksköterska, baspersonal och med IT-frågor. Ett antagande som kan göras är att man tidigare innehåft befattning som chef, handläggare, lärare inom social omsorg och därefter bytt tjänst, men fortfarande är intresserad av dessa frågor och behållit sitt medlemskap i föreningen. Ett annat antagande kan vara att man har en befattning som administratör, assistent, sjuksköterska eller baspersonal inom äldreomsorgen eller inom verksamhet för stöd till personer med funktionsnedsättning och är intresserad av de sociala perspektiven.

Svaren visar på den mångfald av yrken som medlemmarna har och kan kopplas till frågan om vilka som ska kunna få medlemskap i föreningen.

En fråga som infinner sig är hur föreningen ska kunna matcha alla behov av information, innehåll och inriktning till alla olika nya yrkeskategorier, från ”baspersonal”, sjuksköterskor till kuratorer, forskare m.fl. Det innebär ett väldigt brett och omfattande fält som inte helt oproblematiskt ska bevakas, informeras, rapporteras och debatteras om.

Hemsidan

En fråga som ställdes i enkäten var vilken information medlemmarna ville ha från hemsidan. Svaren visade att cirka 40 % önskade få nyheter inom olika områden, 33 % önskade få reportage och information från olika kommuner, 15 % önskade nätverk och 11 % diskussionsforum.

De synpunkter som framkom var att man önskade få ta del av goda exempel från socialpsykiatri och reportage från andra nordiska länder, samarbete mellan landstinget och kommun samt försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Man önskade få tips om länkar till forskningsrapporter och artiklar inom området, om olika utbildningar och kunna söka efter personer i branschen som man t.ex. gått utbildning eller arbetat med för länge sedan.

Hemsidan har redan idag en nyhetsfeed som söker av artikeltitlar och ingresser i massmedia som har med social omsorg att göra. Så på hemsidan rullar hela tiden nyheter inom vårt område, som den som är intresserad kan gå in och fördjupa sig i.

Denna tjänst gör att det mesta inom massmedia bevakas som är av intresse för föreningens medlemmar. Artiklar om nyheter från området är dock ett förbättringsområde, men kräver delaktighet från medlemmarna. Detsamma gäller att få in reportage från medlemmar och olika kommuner om de utvecklings- och förbättringsarbeten som bedrivs.

Tips om länkar till forskningsrapporter finns redan idag på hemsidan under rubriken ”läsvärt”. Det vore av värde om ännu fler medlemmar kunde skicka in tips på forskningsrapporter och avhandlingar så att fler skulle finnas tillgängliga på hemsidan. Även tips på utbildningar och konferenser läggs ut på första sidan när de är aktuella och inom det området finns också stora utvecklingsmöjligheter om fler medlemmar kan tipsa om ännu ytterligare utbildningar/konferenser.

Önskemålet att kunna söka efter gamla kurs- eller arbetskamrater är ingen omöjlighet utan kan via ett mail till info@fso.nu enkelt göras.

Det finns stora utvecklingsmöjligheter att göra hemsidan till det som efterfrågas genom ett större engagemang från fler medlemmar att bidra med material, artiklar, forskningsrapporter, tips på utbildningar, skriva reportage från sina arbetsplatser mm.

Diskussionsforum och nätverk

En fråga som ställdes var om det fanns intresse av ett diskussionsforum på hemsidan och på den svarade 32 % att de var intresserade.

Under workshopen diskuterade en grupp denna fråga och ifrågasatte om det fanns underlag för ett diskussionsforum och för vem/vilka det skulle vara, hur detta skulle organiseras samt vem som ska kontrollera det som skrivs utifrån etiska principer och aspekter. Men även synpunkter om förnyelse framkom och att det skulle kunna vara ett sätt att få yngre personer engagerade i föreningen.

Ett motargument till ifrågasättandet av ett diskussionsforum är enkätsvaren där ändå nästan 32 % angett att de önskar få tillgång till ett diskussionsforum. På frågan om det finns underlag så kan den frågan besvaras först då forumet startat. Skulle ett diskussionsforum startas så är det viktigt att följa upp och se om behovet finns och om forumet kommer att användas av medlemmarna.

Gruppen vid workshopen anser å andra sidan att diskussionsforum skulle kunna vara ett sätt att få ungdomar engagerade och anser också att man bör vara medlem för att få tillgång till diskussionsforumet. Vidare anges att det måste finnas möjlighet att snabbt bli medlem och kunna skriva på forumet.

En annan fråga som ställdes var om det fanns intresse av att bilda nätverk kring olika intresseområden och där var en så stor andel som 44 % positiva till att bilda nätverk.

En följdfråga var inom vilket/vilka områden som skulle vara av intresse att bilda nätverk. Här framkom ett stort antal olika områden, men de som flest personer angav kan kategoriseras inom området social omsorg. Ett antal personer uppgav även chefs-/ledarskap respektive bistånds- och LSS-handläggning som tänkbara områden. Därefter kom ett antal andra områden som ungefär lika många personer angav.

På workshopen angav den grupp som diskuterade denna fråga att de var positiva till att bilda nätverk. Från gruppen framkom även ytterligare områden som kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte, nätverk för nyanställd personal och att man kan bilda nätverk tillsammans med andra föreningar.

Vad saknar medlemmarna idag och kan de tänka sig att engagera sig i föreningen?

En fråga i enkäten var vad FSO kan bidra med som medlemmarna idag saknar.

Det som framkom av svaren var att medlemmarna önskade mer av kompetensutvecklingsfrågor, att föreningen ska arbeta för att påverka och synliggöra det sociala omsorgsperspektivet. Man önskade mer om innovativa lösningar, utvecklings- och framtidsfrågor, några önskade en annan organisering av föreningen med t.ex. sju kretsar/nätverk liknande Visions indelning i landet och några få efterfrågade stöd i sin yrkesroll.

Som exempel ges att föreningen skall kunna anordna temadagar, utvecklings café, yrkesträffar och studieresor så medlemmarna får möjlighet att träffas och diskutera olika aktuella frågor. Sådana initiativ bör uppmuntras och även kunna initieras av medlemmar som inte ingår i styrelsen.

Av de önskemål som framkommer så är kompetensutvecklingsfrågorna, att påverka och synliggöra det sociala omsorgsperspektivet mycket angelägna och viktiga aspekter för föreningen att arbeta vidare med. Gällande synpunkterna på organiseringen av föreningen så lämnas den synpunkten mot bakgrund av att föreningen år 2010 organiserades om från att tidigare varit indelad i kretsar till att enbart vara en nationellt organiserad förening via föreningens hemsida.

Nästa fråga gällde om medlemmarna kunde tänka sig att engagera sig i föreningsarbetet. Majoriteten svarade nej (73 %) men 27 % besvarade frågan med ett ja. Det var ett positivt resultat som ändå visar att det finns medlemmar som kan tänka sig att engagera sig i föreningen.

Om man svarat ja på föregående fråga så efterfrågades inom vilket område man kunde tänka sig att engagera sig i. 31 personer angav att de kunde tänka sig att engagera sig i ett nätverk, 22 personer att ingå i en arbetsgrupp, 11 personer att arbeta med utbildningsfrågor. Några kunde tänka sig att skicka in material till hemsidan, några att inneha ett styrelseuppdrag respektive att ingå i valberedning.

Det är nu en utmaning för nuvarande styrelse att ta tillvara på de medlemmar som vill bidra och engagera sig i föreningsarbetet. Alla medlemmar och krafter behöver tas tillvara för att föreningen ska lyckas med att vidareutvecklas och bli en modern och framtidsinriktad förening.

Kontaktvägar till föreningen

En fråga gällde vilka kontaktvägar medlemmarna önskade ha till och från föreningen. Majoriteten av de svarande önskade kontakt via hemsidan (33 %), några angav Facebook (9%), e-brev (28 %), nyhetsbrev (22 %), post (4 %) och personlig kontakt angavs av 6 personer. Under alternativet ”annat” uppgavs: via mässor där FSO deltar och gör PR för föreningen och några svarande framhåller vikten av de personliga mötena så som årsmöten och träffar liknande kretsträffar.

Redan idag är hemsidan den naturliga kontaktvägen till och från föreningen. Under år 2012 startade styrelsen med att skicka ut ett nyhetsbrev via e-post till medlemmar som uppgett sin e-postadress. Avsikten är att fyra nyhetsbrev per år skall nå medlemmarna.

Föreningen finns även på Facebook och Twitter och medlemmarna har stora möjligheter att aktivt delta i utvecklandet av de forumen.

Då det gäller personliga möten så är årsmötena det tillfälle då medlemmarna har möjlighet att träffa varandra och styrelsen, vilket verkar vara uppskattat av de medlemmar som tar tillvara på den möjligheten.

Målgrupp för medlemskap i föreningen

Enkäten innehöll även en fråga om vilka målgrupper som skulle kunna få medlemskap i föreningen.

Av svaren så framträder bl.a. följande grupper; chefer, handläggare, lärare och verksamhetsutvecklare m.fl. inom social omsorg/socialt arbete, studerande och pensionärer inom området samt ”som det är idag”. Dessa grupper har redan idag rätt till medlemskap i föreningen.

En mindre antal svar anger att föreningen bör ”utöka målgruppen” och dessutom framträder två alternativ med liknande inriktning.

Ett av alternativen anger ”alla som arbetar inom social omsorg” vilket skulle innebära att målgruppen utvidgas till vårdbiträden, undersköterskor, habiliteringspersonal, boendestödjare, arbetshandledare, administrativ personal, hälso- och sjukvårdspersonal m.fl. Det skulle naturligtvis kunna innebära en utökning av antalet medlemmar och möjligen en förnygring av medlemmarna. Samtidigt kommer det troligtvis att ställa krav på helt nya behov av kunskapsområden och omvärldsbevakning av vissa frågor som idag inte ingår i föreningens uppdrag.

Det andra alternativet anger ” alla med intresse av social omsorg/socialt arbete” och då blir naturligtvis målgruppen ännu större och kan förutom ovanstående grupper även innebära att brukare-/patienter, anhöriga och närstående m.fl. söker medlemskap i föreningen. Det skulle ytterligare vidga behoven av omvärldsbevakning och intresseområdena från dessa målgrupper.

Även på workshopen framfördes från några håll idén om att öppna upp för medlemskap för omsorgspersonal som skulle kunna bidra till ett större antal och troligtvis yngre medlemmar. Så i denna fråga kan vi utläsa både från enkätsvaren samt utifrån diskussioner i de olika grupperna vid workshopen att det finns olika synsätt. Vem/vilka som ska äga rätt till medlemskap i föreningen kan sägas vara en avgörande och framtidsfråga för föreningen.

Vad man vill ha ut av sitt medlemskap i FSO

Detta var den sista frågan som ställdes i enkäten.

Svaren på denna fråga överensstämmer till stor del med de svar som gavs på frågan ”Vad skulle föreningen kunna bidra med som du idag saknar?”.

Den största gruppen anger att man vill att föreningen ska bevaka och förmedla nyheter (33 personer), att få tillgång till kunskaps-/erfarenhetsutbyte (31 personer), att FSO ska vara synliggörare och pådrivare i sociala omsorgsfrågor (12 personer). Samma antal anger även att man vill ha gemenskap och kontakt mellan yrkesverksamma och några personer anger att man har behov av stöd i sin yrkesroll.

Medlemmarna önskar att föreningen ska bevaka de frågor som berör social omsorg och yrkesrelaterade frågor och förmedla nyheter inom området, vilket kan göras via hemsidan. Åter så är föreningen beroende av att medlemmarna hjälps åt med detta vilket skulle kunna innebära en uppdaterad, intressant och kreativ källa till inspiration för medlemmarna. Det framkommer även att FSO skall synliggöra och vara pådrivare i de sociala omsorgsperspektiven och lyfta fram dessa i olika sammanhang. Det kan tolkas som att föreningen behöver synas i olika nationella sammanhang, driva frågor av social omsorgs karaktär, initiera debatter och stå upp för de sociala värdena.

Ett antal svar visar även på behovet av att få tillgång till kunskaps- och erfarenhetsutbyte och det kan både ske via hemsidan och även genom personliga möten. Det framkommer även att det finns behov av att ha kontakt och känna gemenskap mellan yrkesverksamma. Fler pekar på vikten av att kunna träffas t.ex. vid lokala, regionala träffar och i samband med årsmötena.

Styrelsens överväganden och beslut.

I detta kapitel redovisas de överväganden och beslut som styrelsen tagit mot bakgrund av vad som framkommit från både enkätsvaren och den workshop som genomfördes den 13 april 2013. Styrelsen har analyserat och diskuterat resultaten vid fler tillfällen och är eniga i sin

uppfattning om hur föreningen ska kunna vidareutvecklas med hänsynstagande till de resurser som står till förfogande. Med resurser avses både ekonomiska resurser men även den tid och de insatser som styrelsens ledamöter har möjlighet att avsätta för föreningsarbetet. Föreningen och styrelsen är i stor utsträckning beroende av enskilda medlemmars engagemang och insatser för att kunna förverkliga intentionerna om en utveckling av föreningen.

Diskussionsforum

I enkäten framkom att cirka 35 % av de som besvarat enkäten var intresserade av ett diskussionsforum. Under workshopen ifrågasattes från en grupp om FSO verkligen skall ha ett diskussionsforum och om det finns underlag för detta. Det framfördes även frågor kring hur forumet rent praktiskt skulle arrangeras samt vem som skulle ansvara för att kontrollera det som skrivs utifrån etiska aspekter.

När frågan ställdes i enkäten var styrelsens avsikt att forumet skulle vara till för medlemmarna för att diskutera aktuella frågor, problem och ha möjlighet att bolla olika tankar och idéer mellan medlemmarna.

En tanke som styrelsen hade och som även framkom vid workshopen var att det kan vara ett sätt att få ungdomar engagerade, som är vana att arbeta med datorer, internet och sociala medier.

Styrelsens överväganden och beslut:

- att för närvarande avvakta med att starta ett diskussionsforum mot bakgrund av att det krävs relativt stora insatser, både personella, tekniska och marknadsföringsinsatser för att starta upp och få igång ett diskussionsforum. Däremot kommer frågan att hållas aktuell och aktualiseras igen när styrelsen får indikatorer på att antalet besökare på hemsidan ökat avsevärt.

Att bilda nätverk

Nästa 45 % av de som besvarade enkäten var intresserade av att bilda nätverk utifrån olika intresseområde och frågan diskuterades även av en grupp vid workshopen vilka var av samma uppfattning. Ett stort antal olika intresseområden framkom från medlemmarna.

Styrelsens överväganden och beslut:

- att på försök starta ett nätverk för både SoL och LSS- handläggare. För att realisera detta bör hemsidan förenklas så att den blir så lättillgänglig som möjligt för medlemmarna att gå in och ansluta sig i nätverket. Ett krav som kommer att ställas för att få tillgång till nätverket är att man är medlem i föreningen.

Målgrupper för att kunna bli medlem

Vilka **målgrupper** ska kunna bli medlemmar i föreningen, var en fråga som både ställdes i enkäten och diskuterades vid workshopen.

I denna fråga har det framkommit många olika synpunkter som framgår tidigare i rapporten. Allt från att det är som idag, alla med social omsorgsutbildning, alla som arbetar inom social omsorg och alla som är intresserade av social omsorg.

Styrelsens överväganden och beslut:

- är att det inte finns möjlighet att utvidga målgrupperna idag då det skulle krävas stora insatser för att bredda bevakningen av ytterligare intresseområden som nya målgrupper kan ha.
- är att bredda målgruppen genom att värva fler tjänstemän och yrkesfunktioner inom social omsorg/socialt arbete och genom att lägga upp en strategi för marknadsföringsinsatser.

Vad vill medlemmarna få ut av sitt medlemskap

På frågorna ”Vad kan **föreningen bidra** med som du idag saknar?” samt ”Vad vill du som medlem **få ut av ditt medlemskap** i FSO?” så framkom i enkätsvaren fyra olika områden som på de båda frågeställningarna i stort sett gav samma svar.

Synliggörare, pådrivare, remissinstans

Både av svaren från enkäterna samt vid workshopen önskar medlemmarna att FSO ska fungera som synliggörare, pådrivare i sociala omsorgsfrågor, vara remissinstans, göra uppvaktningar, delta i referensgrupper mm.

Styrelsens överväganden och beslut:

- att lägga upp en strategi/plan för hur arbete med dessa frågor ska organiseras och genomföras.

Bevaka, förmedla nyheter och forskning

Medlemmarna önskade även att FSO ska bevaka och förmedla nyheter och forskning inom vårt yrkesområde och vår profession

Styrelsens överväganden och beslut:

- att fortsätta söka nya kontakter och inleda samarbete med olika föreningar, fackförbund och forskare
- att intensifiera omvärldsbevakningen kring forskning och innovation genom att ge särskilda ansvarsområden åt styrelsen samt övriga medlemmar

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling kan idag ske på många olika sätt och behöver inte enbart ske genom personliga föreläsningar. Det kan även erhållas genom att ta del av hemsidans länkar till avhandlingar, D-uppsatser, artiklar, tips om ny litteratur, kurser, konferenser mm. Utbildningar kan även vara webbaserade.

Vid workshopen påtalas även att det finns mycket kompetens inom föreningen som skulle kunna användas vid kompetensutvecklingsinsatser.

Styrelsens överväganden och beslut:

- att fortsätta satsningen på att göra hemsidan än mer aktuell och attraktiv
- att upprätta en kompetensbank genom att inventera styrelsens och medlemmarnas kompetens inom olika områden
- att fortsätta arrangera konferensdagar eller föreläsningar i samband med årsmötet

Kunskaps- och erfarenhetsutbyte

Här framkommer vikten av att kunna träffa yrkeskollegor och diskutera gemensamma frågor och utbyta erfarenheter. Som förslag ges att anordna temadagar, utvecklingscafé, yrkesträffar, studieresor.

Styrelsens överväganden och beslut:

- genom att starta nätverk för handläggare på hemsidan
- genom att utveckla hemsidan ytterligare kan kunskaps- och erfarenhetsutbytet öka
- genom att ytterligare marknadsföra FSO på Facebook
- genom att skapa möjlighet till diskussioner, dialog och erfarenhetsutbyte medlemmar emellan vid årsmöten, konferensdagar, yrkesträffar, utvecklingscafé mm.

Stöd i yrkesrollen

Några svar visade på behovet av stöd i sin yrkesroll då man dels upplever sig vara ensam och utsatt i rollen samt att yrkesrollerna blivit så mycket mer komplexa idag jämfört med tidigare. En yrkesförening bör kunna erbjuda stöd till medlemmarna och medlemmarna mellan.

Styrelsens överväganden och beslut:

- genom att starta ett nätverk för handläggare på hemsidan kan medlemmarna ge varandra stöd i yrkesrollen
- genom att uppmuntra till lokala och regionala träffar i form av t.ex. after work, debattforum, utvecklingscafé, FSO-forum.

Summering

Arbetet för styrelsen med att genomföra ovanstående aktiviteter har redan under hösten 2013 påbörjats i olika stor omfattning och genom olika grupperingar. För att utveckla föreningen utifrån de synpunkter som framkommit från medlemmarna tillsammans med styrelsens överväganden och beslut så krävs ett strukturerat, hållbart och långsiktigt arbete. För att lyckas så är en avgörande fråga även enskilda medlemmars engagemang och insatser för att bidra till att föreningens utvecklas i önskvärd riktning.

Denna rapport och det långsiktiga arbetet kommer att presenteras via föreningens hemsida, nyhetsbrev och vid årsmötet 2014.